

1 Existencia konania o vydaní platobného rozkazu

V Lotyšsku existujú dve možnosti: nesporové vymáhanie záväzkov [*saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana*, kapitola 50, články 400 – 406 zákona o občianskom súdnom konaní (*Civilprocesa likums*)] a vymáhanie záväzkov s výzvou (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, kapitola 50.1, články 406.1 – 406.10 zákona o občianskom súdnom konaní).

1.1 Rozsah konania

1.1.1 Aké druhy nárokov sú oprávnené (napr. iba peňažné nároky, iba nároky vyplývajúce zo zmluvy atď.)?

Nesporové vymáhanie záväzkov je možné:

na základe dohôd o záväzkoch zabezpečených verejnou hypotékou alebo záložným právom;

na základe notársky overených dohôd na dobu určitú alebo dohôd na dobu určitú s rovnocenným právnym účinkom v súvislosti s peňažným plnením alebo vrátením hnuteľného majetku;

na základe zmlúv o nájme majetku na dobu určitú, ktoré sú notársky overené alebo zapísané do pozemkového registra a v ktorých sa stanovuje, že nájomca je po uplynutí stanoveného obdobia povinný vypratať alebo odovzdať prenajatý majetok (s výnimkou bytu) a zaplatiť nájomné;

na základe protestovanej zmenky.

Uvedené záväzky nepodliehajú nesporovému vymáhaniu:

ak je takéto vymáhanie namierené proti štátnemu majetku;

ak bol záväzok podľa právneho poriadku premlčaný, pričom uplynutie premlčacej lehoty jednoznačne vyplýva zo samotného dokumentu.

Vymáhanie záväzkov s výzvou je možné v súvislosti s platobnými záväzkami, ktoré sú doložené dokladom a splatné, a v súvislosti so záväzkami týkajúcimi sa úhrady ceny uvedenej v zmluve o dodávke tovaru, o nákupe tovaru alebo o poskytovaní služieb v prípade, že tieto záväzky sú doložené dokladom a lehota, po ktorej sa splnenie záväzku začne vymáhať, nebola určená.

Vymáhanie záväzkov s výzvou nie je možné:

v prípade platby súvisiacej s nesplneným záväzkom;

ak nie je známe ohlásené ani skutočné miesto pobytu dlžníka;

ak sa ohlásené miesto pobytu, skutočné miesto pobytu, pôsobisko alebo registrované sídlo dlžníka nenachádza v Lotyšsku;

ak požadované penále presahuje výšku hlavného dlhu;

ak požadované úroky presahujú výšku hlavného dlhu.

1.1.2 Existuje horná hranica hodnoty nároku?

Nie.

1.1.3 Je použitie tohto konania dobrovoľné alebo povinné?

Využitie postupov nie je povinné.

1.1.4 Môže sa toto konanie použiť v prípade, ak odporca žije v inom členskom štáte alebo v tretej krajine?

Vymáhanie záväzkov s výzvou nie je možné, ak sa dlžníkovo ohlásené miesto pobytu, skutočné miesto pobytu, pôsobisko alebo registrované sídlo nenachádza v Lotyšsku.

Nesporové vymáhanie záväzkov sa môže použiť v prípade, že je návrh podložený dokladom o záložnom práve na nehnuteľný majetok alebo povinnosťou vypratať alebo vrátiť prenajatý nehnuteľný majetok, ak sa tento nehnuteľný majetok nachádza v Lotyšsku. Návrh na nesporové vymáhanie záväzkov na základe povinnosti vyplývajúcej z hypotekárneho úveru na loď možno podať v Lotyšsku, ak je táto hypotéka registrovaná v Lotyšsku.

1.2 Príslušný súd

Návrh na nesporové vymáhanie záväzkov sa podáva na úrade pozemkového registra okresného alebo mestského súdu [*rajona (pilsētas) tiesa*]:

v ohlásenom mieste pobytu dlžníka, alebo ak ho nemá, v jeho skutočnom mieste pobytu, ak sa návrh na nesporové vymáhanie záväzkov týka peňažného plnenia alebo záväzkov súvisiacich s vrátením hnuteľného majetku, alebo zmluvných záväzkov zabezpečených záložným právom;

v mieste, kde sa nachádza nehnuteľný majetok, ak sa návrh na nesporové vymáhanie záväzkov zakladá na dokumentoch o záložnom práve na nehnuteľný majetok alebo na povinnosti vypratať či vrátiť prenajatý nehnuteľný majetok. Ak je záväzok zabezpečený viacerými nehnuteľnosťami a návrh patrí do právomoci úradov pozemkového registra rôznych okresných alebo mestských súdov, o návrhu rozhodne úrad pozemkového registra okresného alebo mestského súdu v mieste, kde sa nachádza jedna z nehnuteľností podľa výberu žiadateľa;

v mieste, kde je registrovaný hypotekárny úver na nákup lode, ak sa návrh na nesporové vymáhanie záväzkov zakladá na hypotekárnom úvere na nákup lode.

Návrh na vymáhanie záväzkov s výzvou sa podáva na úrade pozemkového registra okresného alebo mestského súdu v ohlásenom mieste pobytu dlžníka, alebo ak ho nemá, v jeho skutočnom mieste pobytu alebo v mieste registrovaného sídla.

1.3 Formálne požiadavky

1.3.1 Je použitie štandardizovaného formulára povinné? (ak áno, kde je možné taký formulár získať?)

Návrh na vymáhanie záväzkov s výzvou má byť vypracovaný v súlade s prílohou 1 k nariadeniu vlády č. 792 z 21. júla 2009 o vzorových dokumentoch, ktoré sa majú používať v prípade vymáhania záväzkov s výzvou. Vzorový dokument je k dispozícii na lotyšskom súdnom portáli: <https://www.tiesas.lv/>.

V prípade návrhu na nesporové vymáhanie záväzkov vzorový dokument k dispozícii nie je; mal by sa vypracovať podľa článku 404 zákona o občianskom súdnom konaní.

1.3.2 Je zastupovanie advokátom povinné?

Nie, nie je to povinné. Všeobecné pravidlá zastupovania pred súdom sú stanovené v kapitole 12 zákona o občianskom súdnom konaní – Zástupcovia.

1.3.3 Ako podrobne musím opísať dôvod nároku?

Návrh nemusí obsahovať podrobnú argumentáciu.

V návrhu na nesporové vymáhanie záväzkov musí byť uvedený záväzok a dokument, na základe ktorého veriteľ žiada o nesporové vymáhanie. V návrhu sa uvádza výška hlavného dlhu, ktorý sa má splatiť, výška akýchkoľvek penále a úrokov a v prípade zmenky aj výška výdavkov spojených s protestáciou zmenky a kompenzácia určená v právnych predpisoch. K návrhu sa musí pripojiť: dokument, ktorý sa má vykonať, a jeho rovnopis (v prípade zmenky protestná listina) a dôkaz o zaslaní výzvy dlžníkovi, ak sa podľa právnych predpisov takáto výzva vyžaduje.

Návrh na vymáhanie záväzkov s výzvou sa podáva vyplnením štandardného vzorového dokumentu, v ktorom sa uvedú podrobnosti o navrhovateľovi a dlžníkovi, platobný záväzok, dokumenty preukazujúce existenciu záväzku a lehotu na jeho plnenie, požadovaná suma a spôsob výpočtu, vyhlásenie navrhovateľa potvrdzujúce, že nárok nie je závislý od protiplnenia alebo že akékoľvek protiplnenie bolo realizované.

1.3.4 Je potrebné predložiť písomný dôkaz o spomom nároku? Ak áno, ktoré písomnosti je možné použiť ako dôkaz?

K návrhu na nesporové vymáhanie záväzkov sa musí pripojiť: dokument, ktorý sa má vykonať, a jeho rovnopis (v prípade zmenky protestná listina) a dôkaz o zaslaní výzvy dlžníkovi, ak sa v právnych predpisoch takáto výzva vyžaduje (dôkazom odoslania výzvy môže byť vyhlásenie certifikovaného súdneho úradníka alebo jeho asistenta o tom, že adresát odmietol výzvu prijať).

V prípade návrhu na vymáhanie záväzkov s výzvou nie je potrebné predložiť žiadne písomné dôkazy o nároku, ale v návrhu sa uvedú dokumenty preukazujúce existenciu záväzku a lehotu na jeho plnenie. Keď dlžník namietne platnosť platobného záväzku do 14 dní od doručenia súdnej výzvy, súdne konanie o vymáhaní záväzku s výzvou sa ukončí. Rozhodnutie o ukončení konania o vymáhaní záväzkov s výzvou na základe námietky dlžníka nebráni veriteľovi podať v súvislosti s nárokom riadnu žalobu.

1.4 Zamietnutie žiadosti

Nesporové vymáhanie záväzkov – samosudca prijme rozhodnutie do siedmich dní od podania návrhu na základe návrhu a priložených dokumentov bez prechádzajúceho oznámenia navrhovateľovi a dlžníkovi. Sudca zamietne návrh v prípade, že je neopodstatnený, že uvedené penále nie je primerané hlavnému dlhu alebo že dokument, ktorý sa má vykonať, obsahuje nespravodlivé zmluvné ustanovenia porušujúce práva spotrebiteľa.

Ak v prípade vymáhania záväzkov s výzvou súd návrh prijme, ale do 14 dní od doručenia oznámenia súdu dlžník podá odpor a spochybni platnosť platobného záväzku, sudca konanie o vymáhaní záväzkov s výzvou ukončí.

1.5 Odvolanie

Rozhodnutie sudcu o návrhu na nesporové vymáhanie záväzkov alebo návrhu na vymáhanie záväzkov s výzvou nie je možné napadnúť.

1.6 Podanie odporu

O návrhu na nesporové vymáhanie záväzkov rozhodne samosudca a na názor dlžníka sa neprihliada.

V prípade návrhu na vymáhanie záväzkov s výzvou sudca oznámi dlžníkovi, že má zaplatiť sumu uvedenú v návrhu, alebo podať odpor na súde v lehote do 14 dní od doručenia výzvy.

1.7 Účinnok podania odporu

Vymáhanie záväzkov s výzvou – keď dlžník namietne platnosť platobného záväzku do 14 dní od doručenia súdnej výzvy, súdne konanie o vymáhaní záväzku s výzvou sa ukončí. Ak dlžník uzná časť návrhu, navrhovateľovi bude oznámená odpoveď dlžníka a stanovená lehota, v ktorej má navrhovateľ oznámiť súdu, či súhlasí s vymáhaním tej časti záväzku, ktorú veriteľ uznal. Ak navrhovateľ nesúhlasí s čiastočným vymáhaním záväzku alebo neodpovie v lehote určenej v oznámení, súdne konanie sa ukončí.

1.8 Účinnok nepodania odporu

Ak v prípade návrhu na vymáhanie záväzkov s výzvou dlžník nepodá odpor v lehote stanovenej v oznámení, sudca do siedmich dní od uplynutia lehoty na podanie odporu rozhodne o vymáhaní platobného záväzku uvedeného v návrhu a o náhrade súdnych trov.

1.8.1 Čo je potrebné urobiť, aby sa dosiahlo vykonateľné rozhodnutie?

Vymáhanie záväzkov s výzvou – rozhodnutie sudcu o vymáhaní platobného záväzku uvedeného v návrhu nadobúda účinnosť okamžite; ide o vykonateľný exekučný titul, ktorý možno vykonať v súlade s pravidlami o vykonávaní rozsudkov.

Nesporové vymáhanie záväzkov – po tom, čo sudca preskúma príпустnosť návrhu a príde k záveru, že návrh prijme, vydá rozhodnutie, v ktorom určí, ktorý záväzok má byť splnený a do akej miery. Rozhodnutie sudcu nadobúda účinnosť okamžite; ide o vykonateľný exekučný titul, ktorý možno vykonať v súlade s pravidlami o vykonávaní rozsudkov. Rozhodnutie sudcu spolu s rovnopisom dokumentu, ktorý bol základom návrhu, sa postúpi na výkon.

1.8.2 Je toto rozhodnutie konečné alebo existuje ešte možnosť, aby sa odporca odvolal proti tomuto rozhodnutiu?

Rozhodnutie sudcu o návrhu na nesporové vymáhanie záväzkov alebo o návrhu na vymáhanie záväzkov s výzvou nie je možné napadnúť; ak sa však dlžník domnieva, že nárok žiadateľa nie je opodstatnený, môže podať žalobu a nárok napadnúť (v prípade nesporového vymáhania záväzkov v lehote šiestich mesiacov od dátumu odoslania rovnopisu rozhodnutia sudcu a v prípade vymáhania záväzkov s výzvou v lehote troch mesiacov od dátumu odoslania rovnopisu rozhodnutia). Ak dlžník takúto žalobu podá, môže požiadať o zastavenie výkonu záväzkov; ak už bol nárok veriteľa uspokojený, dlžník môže požiadať o zabezpečenie svojho nároku. Žaloba sa podáva v súlade s postupmi, ktoré predpisuje zákon o občianskom súdnom konaní, a to na súde, ktorý predtým posudzoval návrh na nesporové vymáhanie záväzkov alebo návrh na vymáhanie záväzkov s výzvou. Ak však nárok nepatrí do pôsobnosti krajského súdu (*apgabaltiesa*), mal by sa podať na krajskom súde v obvode úradu pozemkového registra okresného alebo mestského súdu, ktorý návrh pôvodne prešetril.

Vec možno opätovne prešetriť v súvislosti s preskúmaním rozhodnutia na podnet na odporcu na základe článku 19 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 podaním návrhu:

na preskúmanie rozsudku alebo rozhodnutia okresného (mestského) súdu na príslušnom krajskom súde;

na preskúmanie rozsudku alebo rozhodnutia krajského súdu na najvyššom súde (*Augstākā tiesa*);

na preskúmanie rozsudku alebo rozhodnutia komory súdu (*Tiesu palāta*) na oddelení najvyššieho súdu pre občianskoprávne veci.

Návrh možno podať do 45 dní odo dňa stanovenia splnenia okolností na preskúmanie uvedených v právnych predpisoch Európskej únie.

Návrh nemožno podať, ak začala plynúť premlčacia lehota v prípade podávania dokumentov týkajúcich sa výkonu príslušného rozhodnutia.

Návrh, v ktorom sa neuvádzajú okolnosti uznané ako okolnosti na preskúmanie v súlade s právnymi predpismi Európskej únie, nebude prijatý a vráti sa navrhovateľovi. Sudca odmietne prijať na prešetrovanie návrh na opätovné prešetrovanie veci z dôvodu preskúmania rozhodnutia, a to aj vtedy, ak bol návrh podaný opakovane a nevyplýva z neho, že sa okolnosti na preskúmanie rozhodnutia v záujme rozhodnutia sporu zmenili. V súvislosti s takýmto rozhodnutím sudcu možno podať dodatočnú sťažnosť.

Posledná aktualizácia: 04/10/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.